

NOTA SOBRE ELS AFUSELLATS EL 24 DE JULIOL DE 1942 A PATERNA

Gràcies a la recerca conjunta dels historiadors Miguel Garau Rolandi i Maria Salicrú-Maltas (ambdós estudiosos de la figura de Joan Peiró i Belis amb publicacions al respecte) s'ha determinat que foren un total de 8 les persones afusellades el 24 de juliol de 1942 a Paterna (País Valencià) a les 18h de la tarda. Només s'ha tingut constància que dos d'ells estiguessin sindicats a la CNT.

Aquestes dades es contradiuen amb el que sovint s'ha publicat: que Joan Peiró fou afusellat amb sis cenetistes més. Possiblement aquesta informació errònia es va originar i perpetuar arran de la publicació del llibre de Joan Manent *Records d'un sindicalista llibertari català 1916-1943* (Edicions Catalanes de París, 1976, p.369).

Per corroborar aquesta informació, entre d'altres fonts, Garau i Salicrú-Maltas han partit d'aquelles dades publicades al llibre *Els afusellaments al País Valencià (1938-1956)* de Vicent Gabarda i Cebellán (Universitat de València, 1993), sobretot de la darrera edició, que inclou noves dades dels afusellats després que l'autor consultés el Registre Civil de Paterna. Així mateix han partit de la informació de l'article "Juan Peiró: preso, condenado, fusilado y..." de Ramon Rufat (publicat al monogràfic *Joan Peiró, sindicalismo y anarquismo* de la revista *Anthropos* núm.114, 1990, pp 55-63) i de les dades que apareixen al *Diccionari biogràfic del moviment obrer als Països Catalans* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2000), coordinat per Pelai Pagès i María Teresa Martínez de Sas. Cap d'aquestes fonts historiogràfiques detalla que els 8 afusellats estiguessin sindicats a la CNT. Només tenim constància dels casos de Bartolomé Flores Sáiz i de Joan Peiró i Belis.

Després de la recerca, la informació recopilada sobre els vuit afusellats el 24 de juliol de 1942 a Paterna és la següent:

1-Decoroso Edo Clarià, 24 anys, serrador mecànic, solter, natural de Lluçena (València) [o de Les Useres?]

2-Bartolomé Flores Sáiz, 33 anys, mariner, casat, dirigent de la CNT, natural del Port de Sagunt (València)

3-Luis Garrote Martínez, 40 anys, barber, casat, natural de Requena (València)

4-Juan Gómez Subiela, àlies "El Gadea", 34 anys, venedor ambulat, confederal, natural de Benaguasil (València) [o El Perellonet?]

5-Agustín Peiró [Periro?] Viciano, 32 [25?] anys, llaurador, natural de Miramar (València) [de Benaguasil? o de Girona?]

6-Mariano Sanchi[i]s Angulo, 46 anys, llaurador, solter, natural d'Alcúdia, Regidor -i més tard- tinent d'alcalde de la Comissió Gestora Municipal. [No s'indica el sindicat]

7-José Mª Tomàs Navarro, 30 anys, llaurador, natural de Nàquera (València)

8-I Joan Peiró i Belis, 55 anys, vidrier, dirigent de la CNT, Ministre d'Indústria de la IIa República l'any 1936, natural de Sants (Barcelona)

Miguel Garau Rolandi i Maria Salicrú-Maltas

mgarau21@hotmail.com maria.salicru@cllicenciats.cat

Juliol de 2017